Subject :- Sindhi (Std. 5th)

سٽيٽ ڪائونسل آف ايجوڪيشنل ريسرچ اينڊ ٽريننگ، مهاراشٽر، پوني،

NIPUN BHARAT : تحت- بنيادي ٻولي خواندگي امتحان 2022-2023

وشيہ : ٻولي (پسگردائي اَڀياس-١) درجو : پنجون

شاگردن لاءِ عام هدايتون

١. گهربل تصوير - لفظن جا ڪارڊ اَڳہ ۾ تيار ڪيا وڃن.
٢. جتي بہ ضروري هجي شاگردن کي پيراگراف پڙهي ٻڌائجي.
٣. جيڪڏهن لکت ۾ جواب ونڻو آهي تہ اِن کي شاگردن جي نوٽ بڪ ۾ درج ڪيو وڃي.
٤. جيڪڏهن شاگردن کي سوال- تصوير سمجهڻ ۾ ڏکيائي ٿي تہ اُستاد کي مناسب سمجهاڻي ڏيڻ گهرجي.

سوال -(١) نمبر سکيا جا نتيجا :

سکيا ونندڙ آس پاس جي ماحول جي گلن، پاڙن ۽ ميون جون خاصيتون (مثال طور، شڪل، رنگ، خوشبوءِ جتي اُهي وڌندا آهن ۽ ٻيون واستو رکندڙ ڳالهيون) سڃاڻو ٿو. سکيا ونندڙ پکين ۽ جانورن جون اَلڳہ اَلڳہ خاصيتون سڃاڻي ٿو. جهڙوڪ چونچ ڏند، پنجا، ڪن، وار، آکيرو، جانورن ۽ پکين جا گهر. وغيره.

سوال - (١) هيٺين مان ڪهڙو جانور آنا ڏئي ٿو ۾ٻڌايو:

١. جانوار جزو ڪهڙو سڃاڻو

	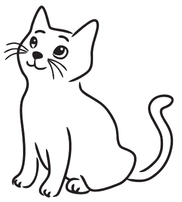	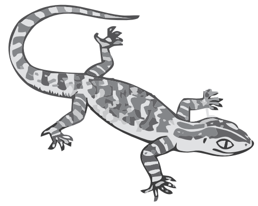	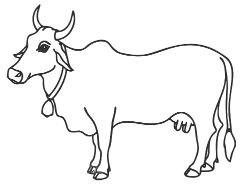

٢. هيٺ ڏنل تصويرن جي صحيح ترتيب بيان ڪريو.

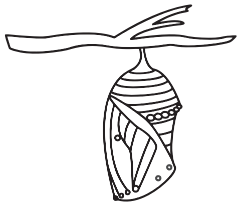	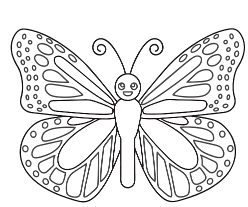	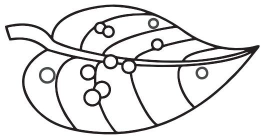	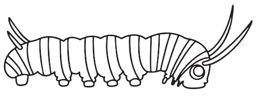

٣. آنا ڏيندڙ ۽ ٻارن کي جنم ڏيندڙ ۾ ورهايو

هاٿي، بدڪ، شيلي، جهرڪي، ٻلي، ڪرڙي

مولیانڪن لاءِ روبريڪس

نمبر	روبريڪس	گريڊ
١.	سڀني ٽن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو.	٣
٢.	ڪن ٻه ٻن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو	٢
٣.	ڪنهن ٻه هڪ سوال جو جواب صحيح ڏنو ويو	١
۴.	ڪنهن ٻه سوال جو جواب صحيح نہ ڏنو ويو	٠

گهربل جواب

١. ڪکڙ ٢. تتلي ۽ ڪيٽر پلر

(٣) ١. آنا ٢. لاروا (٣) پوپا (۴) بالغ تتلي

۴. آنا ڏيندڙ - بدڪ، جهرڪي، ڪرڙي

ٻارن کي جنم ڏيندڙ : هاٿي، ٻڪري، ٻلي

سکيا جا نتيجا نمبر - ٢ :

سڪندڙ روزاني ضرورتن (مثال طور ڪاڏو، پاڻي، ڪپڙا،) جهڙيون شين جي ذريعن ڪان گهرن تائين ڪيئن نهي پهچن ٿيون اِهو سگهي ٿو.

سوال : هيٺين سوالن جا جواب ٻڌايو:

(١) ليمي جو شربت ٺاهڻ لاءِ هيٺين مان ڪهڙن پدارٿن جي ضرورت آهي..

(کنڊ، تيل، هيڊ، مصالا، ليمو، بصر، لوڻ، پاڻي)

(٢) هيٺيان پدارٿ ۾ سي پدارٿ ڪٿان حاصل ٿين ٿا اُنهن جا جوڙا ملايو.

اُستادن لاءِ هدايتون: ڏنل لفظن جا ڪارڊ تيار ڪريو ۽ شاگردن کي ڪارڊن جي جوڙي ملائڻ لاءِ چئو.

ڪمنڊ	لوڻ
ساڳوان جي لڪڙي	ڪيت
پاڃيون	سمنڊ
جهنگل	فارم

هيٺين تصويرن کي سلسلي وار ٺاهي لکو.

اُستادن لاءِ هدايتون: ڏنل تصويرن جا ڪارڊ ٺاهي ڪري شاگردن کي سلسلي وار ٺاهي رکڻ لاءِ چئو.

فصل ڪپڻ	فصل ڇٽڻ	کيت ۾ هل هلائڻ
پوتي ۾ ڀرڻ	فصل پوکڻ	ٻج پوکڻ

(۴) ڪڻڪ جو ڪڻڪ جي ٻوري ڪان ڦلڪي تائين سفر بيان ڪيو.

گهربل جواب :

(۱) پاڻي، ڪنڊ، ليمون، لوڻ

(۲) لوڻ - سمنڊ، ڪمنڊ، کيت، فارم، ڀاڄيون- کيت - فارم، ساڳوان جي لڪڙي، جهنگ

(۳) کيت ۾ هل هلائڻ، ٻج پوکڻ، فصل پوکڻ، فصل ڪپڻ، فصل ڇٽڻ، پوتي ۾ ڀرڻ

(۴) اَناج (ڪڻ) کي چونڊڻ، ڪڻڪ کي صاف ڪرڻ (اَٽو) ڪڻڪ پيئاهڻ، اَٽو ڳوهڻ، اَٽي جو گردو تيار ڪرڻ، گولي کي ويلڻ، ڦلڪو پچائڻ اِنهن ڏاڪن جو شامل هئڻ گهرجي.

مولياڻڪن لاءِ روبريڪس

نمبر	روبريڪس	گريڊ
۱.	سڀني ٽن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو.	۳
۲.	ڪن ٻه ٻن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو	۲
۳.	ڪنهن ٻه هڪ سوال جو جواب صحيح ڏنو ويو	۱
۴.	ڪنهن ٻه سوال جو جواب صحيح نه ڏنو ويو	۰

سکيا جا نتيجا نمبر - ٣ : سکيا وٺندڙ جانورن جي گروهہ، جانورن جي گروهہ جو گروهہ ۾ هلت چلت (مثال چيٽي) مدومکي، هاٿي، پکين جو آکيرو ٺاهڻ) جو ورٹن کن ٿا. خاندان ۾ (مثال جنم وٺڻ) شادي، بدلي وغيره سبب ڏيندڙ بدل سمجهائڻ.

اُستادن لاءِ هدايتون:

١. پهريائين اُستاد هيٺ ڏنل پيراگراف (ٽکر) شاگردن کي پڙهي ٻڌائي ۽ هيٺ ڏنل سوال پڇي)

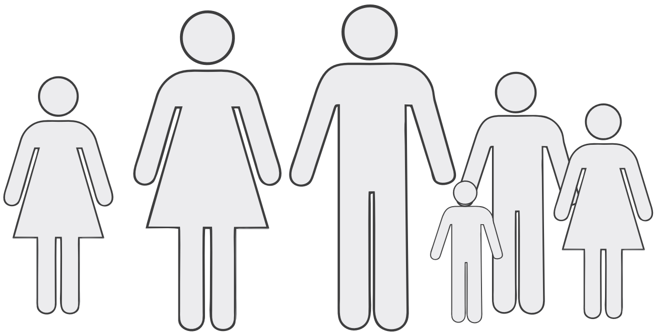

رميش ۽ راڌا جو هڪ خوشگوار خاندان هو. رميش کي پونم ۽ راهول ٻہ ٻار هئا. پونم پنهنجي تعليم پوري ري نوکري لاءِ آمريڪا ويئي هئي. راهول بہ تعليم پوري کري پنهنجو ڪاروبار شروع ڪيو. آخرڪار راهول جي شادي سويتا سان ٿي. اِن درميان رميش جي پيءُ جي وڏي عمر ۾ موت ٿي وئي. اِن سبب رميش ڏاڍو اُداس رهڻ لڳو. پر راهول جي ٻار جي اَچڻ سان رميش جي گهر ۾ وري خوشيون ڇانئجي ويون.

١. رميش جي خاندان ۾ شروع ۾ ڪيترا ماڻهو هئا؟

٢. ڇا رميش جي خاندان ۾ ماڻهو جو تعداد سائين ساڳيو رهيو.

٣. ڇا سماج جي ٻين خاندان ۾ ماڻهن جو تعداد بہ رميش جي خاندارن جي ماڻهن وانگر گهٽجندو وڌندو رهي ٿو؟

۴. رميش جي خاندان ۾ ماڻهن جو تعداد ڪهڙي سبب تبديل ٿيو؟

موليانکن لاءِ روبريڪس

نمبر	روبريڪس گريڊ	
١.	سيني ٽن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو.	٣
٢.	کن بہ ٻن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو	٢
٣.	کنهن بہ هڪ سوال جو جواب صحيح ڏنو ويو	١
۴.	کنهن بہ سوال جو جواب صحيح نہ ڏنو ويو	٠

گھربل جواب (١) ڇهه (رميش، راڌا، پونم، راهول، سويتا، رميش جو بابا)

(٢) نه

(٣) ها

(۴) لڏپلاڻ، شادي، ڄمڻ ۽ موت

سکيا جا نتيجا نمبر - ۴: سکيا وندڙ جانورن، پکين، ٻوٽن، شين، بيڪار شين ۽ پدارٿن جا گروهه ٺاهي ٿو. (مثال ظاهري شڪل اَڳڻ، اِستعمال وغيره).

هيٺ ڏنل تصويرن ۾ ڏيکاريل ميون جي مشهور جڳهين جا نالا ڏيو.

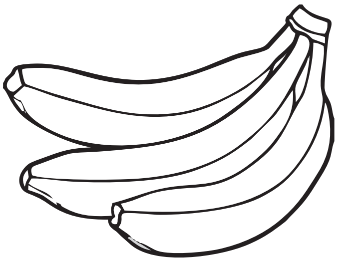		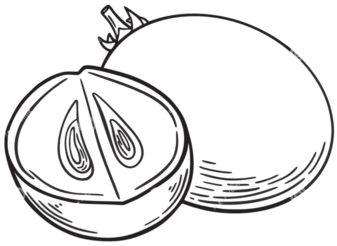
ڪيلا	اَنب	چيڪو

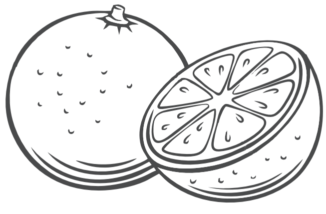	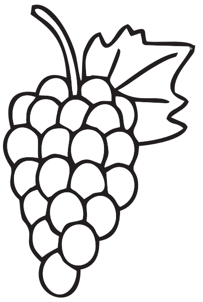
نارنگي	اَنگور

(٢) مهيني ۾ اُنهن مهيني ۾ ٿيندڙ پسگردائي جي گهٽنا جا جوڙا ملايو.

اُستادن لاءِ هدايتون: ڏنل تصويرن جا ڪارڊ تيار ڪري شاگردن کي جوڙيون ملائڻ لاءِ چئو.

- بازار ۾ اَنب، ڪٽيرو، فنس، ڄمو ۽ ڪروندا اَچڻ ٿابازار ۾ اَچڻ شروع ٿين ٿا
- گرمي محسوس ٿيڻ لڳي ٿي ڪوئل پکي جو دور آواز ٻڌڻ ۾ اَچي ٿو
- فيبروري
- مارچ
- اَپريل - مئي
- جون
- ٿڌ گهٽجڻ شروع ٿئي ٿي
- آسمان ۾ سيني پاسي ڪارا بادل اَچن ٿا

سوار جي برسات جي مند ۾ ٻاهر گهمڻ وڃڻ چاهي ٿي اُن کي ڪهڙيون سوچنائون ڏيندا.

مولياڪن لاءِ روبريڪس

نمبر	روبريڪس	گريڊ
١.	سيني ٽن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو.	٣
٢.	ڪن ٻه ٻن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو	٢
٣.	ڪنهن ٻه هڪ سوال جو جواب صحيح ڏنو ويو	١
٤.	ڪنهن ٻه سوال جو جواب صحيح نه ڏنو ويو	٠

گهربل جواب:

(١) چيڪو- گهولواڙ، اَنب - ڪونڪن، ديوگلو، رتناگيري وغيره.
ڪيلا - جلگانو، اَنگور ناسڪ نارنگي ناگپور، سڪلي - وسئي

(٢) فيبروري - ٿڌ گهٽجڻ شروع ٿئي ٿي
مارچ - گرمي محسوس ٿيڻ لڳي ٿي، ڪوئل پکي جو مدور آواز ٻڌڻ ۾ اَچي ٿو.
اَپريل مئي: بازار ۾ اَنب ۽ هنڌاڻا اَچڻ شروع ٿين ٿا.
جون: آسمان ۾ سيني پاسي ڪارا بادل اَچن ٿا. بازار ۾ ڄمو ڪٽيرو ۽ ڪروندا اچن ٿا.

(٣) ڇتيا کڻي وڃو، برساتي ڪوٽ پائي وڃو، برساتي بوٽ پائي وڃو ڪاڏي جا پدارٿ هوا ٻند دٻي ۾ کڻي وڃو، پيئڻ جو پاڻي کڻي وڃو ترڪڻ واري جاءِ تي سنڀالي پير رکو. سيني سان گڏ رهو. اِنهن مان ڪنهن ٻه صحيح جواب تي غور ڪيو وڃي.

سکيا جا نتيجا نمبر - ۵: سکيا وننڌڙ معياري ۽ مقامي يونٽن ۾ خاصيتن جو آندازو لڳائي ٿو (مثال طور ڪلو، گز، پاو وغيره) حقيقتن جي فرق ڪري ٿو ۽ اَندازي مطابق مقامي مقدار (ڊگهائي وزن، عرصو، وقت) بابت اَڳڪٿي ڪري ٿو.

اُستادن لاءِ هدايتون : هيٺ ڏنل تصوير ڏيکاريو ۽ شاگردن کان هيٺيان سوال پڇو.

هيٺ ڏنل تصوير جي مدد سان هوا ۾ موجود جزن جو تناسب ڏيکاريو ويو آهي اِن تي غور ڪريو ۽ پڇيل سوالن جو جواب ڏيو

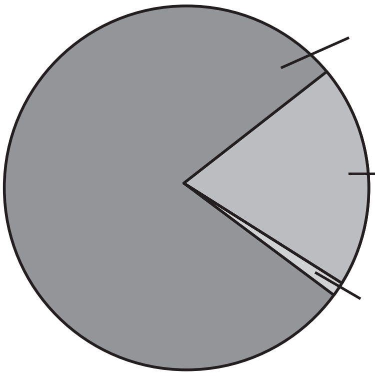

(۱) هوا ڪيترن ئي گئسن جي ملاوت آهي ڇا توهان کي اِهو لڳي ٿو؟ توهان اِئين ڇو ٿا سوچيو؟

(۲) هوا ۾ سڀ کان وڌيڪ ڪهڙي گئس حصو والاري ٿي؟

(۳) ڇا اِهو بيان درست آهي تہ ڪل هوا جو پنجون حصو آڪسيجن آهي؟

(۴) ڇا آڪسيجن ساھ کڻڻ ۽ ٻرڻ لاءِ مفيد آهي؟

گهربل جواب :

(۱) ڇاڪاڻ تہ هوا آڪسيجن، نائٽروجن ۽ ٻين ڪيترن ئي گئسن جي ملاوت آهي.

(۲) نائٽروجن

(۳) ها

(۴) ها

موليانڪن لاءِ روبريڪس

نمبر	روبريڪس گريڊ	
۱.	سيني ٽن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو.	۳
۲.	ڪن بہ ٻن سوالن جو جواب صحيح ڏنو ويو	۲
۳.	ڪنهن بہ هڪ سوال جو جواب صحيح ڏنو ويو	۱
۴.	ڪنهن بہ سوال جو جواب صحيح نہ ڏنو ويو	۰

●●●